

Just do one på hudmottagningen

av Hanna Bielawska Bokliden

Jag är läkarstudent i slutet av min utbildning på läkarprogrammet i Lund. Jag kommer ursprungligen från Stockholm men har kanske blivit lite för kär i Skåne för att vara beredd att släppa taget... Jag ser väldigt mycket fram emot att ta examen och börja jobba. Ibland kan jag bli skrämmd av tanken på att jag nog kommer tycka om det lite för mycket! Något annat jag tycker om är att gå väldigt långt. Allra helst sommardag i den svenska fjällvärlden med allt vad det innebär.

Tumörmottagning står det på schemat. De är tre studenter på en läkare. Och totalt är det väl deras andra förmiddag i livet på hudkliniken. Om den första ens kan räknas. Den bestod mest av rundvandring bland badkar och solarier. Här står de i alla fall nu, redo att se hur en hudspecialist jobbar. Tji får de när läkaren snart säger: ”Vi har fyra patienter idag, vem vill ta vem?”. Innan hon skickar in dem till varsin patient påminner hon om att fråga om immunosupprimerande läkemedel, solvanor och hereditet för hudtumörer. Okej. Och juste, hon brukar börja med hårbotten när hon undersöker hudkostymen och sedan jobba sig nedåt. Allt ska undersökas. Alla veck!

Inne hos patienten presenterar hon dem som ”snart färdiga läkare” innan hon stänger dörren efter sig och försvinner ut. ”Tillbaka om en kvart”. Okej. De känner sig knappast som snart färdiga läkare där de står kvar framför patienten. De kan ju ta anamneser. Men vad ska man tänka på när man tar just en hudanamnes? Och de har ju lärt sig undersöka mycket. Kan lyssna på hjärtan och lungor, känna på leder och lymfkörtlar. Men hur tänker man när man undersöker hudkostymen egentligen? Förutom att man ska börja i hårbotten och arbeta sig nedåt? (Och inte glömma vecken). De är lite rädda för vecken. Förväntas de klä av patienten underkläderna också? Det har de aldrig gjort tidigare. Följdfråga: hur kan de på bästa sätt dölja hur obekväma de skulle vara inför det faktumet? Snart färdiga läkare var det ja. See one, do one, teach one. Or just... do one.

Efter att de för första gången i livet försökt sätta sig in i rollen som hudläkare och tagit sin anamnes är det dags att undersöka. Hudläkare undersöker med dermatoskop. Fram tills nyligen visste de inte ens hur ett sådant såg ut. Snart har en av dem spritat linsen så som läkaren gjorde för en stund sedan och den andra står med det i handen redo att undersöka något. Dock misslyckas de med att sätta på dermatoskopet och står båda en stund och fipplar med knappar, vrider och vänder. Patienten verkar inte syna deras bluff. Eller så bluffar han

själv. Som de snart färdiga läkarna de är, får de tillslut igång lampan och undersökningen kan börja. Första patienten är skallig och har en utbredd solskada på hjässan. De ögnar sig igenom hela kroppen, ber honom lyfta på armarna så de kan kika i armhålorna och tar av strumporna så de kan undersöka fotsulor och kolla mellan tårna. Från topp till tå. Precis som de skulle. Dock struntar de i underkläderna. Det går bara inte! Hittar inte ens orden.

Läkaren kommer tillbaka och undersöker hon med. De ser hur hon gör och försöker absorbera så mycket de bara kan. Hur hon ber patienten ta av sig underkläderna på det där självklara okonstlade viset som de snart också lärt sig. Det är uppenbarelsernas eftermiddag; Aha! Det kan vara bra att känna också när man undersöker huden, inte bara titta med ögonen. Till nästa patient, en tysk yngre man, tar de med sig denna nya lärdom. Inte bara titta - känna. Han är lång och smal. Och har hår på skallen. Vad tusan, ser ju ingenting? De känner runt lite med fingrarna mellan hårstråna. Så där ja! Vidare till ryggen. Glöm nu inte händerna också.... Medan den undersökande handen dras över patientens rygg slås de av frågan. Hur känner en hudläkare på en patients nakna kropp egentligen? I deras tidigare liv, innan denna stund när de står som hudläkare med sina händer på en nästan naken mans kropp, har händer på en naken kropp inneburit något helt annat. Det är så deras händer är vana att röra vid någon annans kropp. Men hur ska de göra med händerna nu, nu när de är hudläkare? Kan de vara säkra på att deras händer agerar som professionella hudläkarhänder mot den tyska mannens hud, och inte händer som tar på en naken hud av helt andra anledningar? Det kan de inte vara säkra på. Och när de undersökande händerna letar sig upp längst med låret är det ytterst tveksamt. De behåller poker face. Hoppas att han varken sett eller känt deras tankar. Säger att undersökningen är klar och kallar på den riktiga läkaren. Tänker att det här måste det övas på. Är ju ändå snart färdiga läkare.

En skavande känsla håller sig kvar när de lämnat rummet. Känslan av att i det tillstånd de nu befinner sig i, verkar gränsen mellan patient och läkare stundtals vara alldeles obehagligt hårfin. Resan därifrån har börjat.